

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 19 декември 2022 г.
(OR. en)

16238/22

Междуетноститутуционално досие:
2022/0367(NLE)

ENER 704
CLIMA 687
CONSOM 354
TRANS 805
AGRI 728
IND 573
ENV 1330
COMPET 1063
FORETS 140

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
№ предх. док.:	14787/22
№ док. Ком.:	14349/22
Относно:	Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА СЪВЕТА за определяне на рамка за ускоряване на внедряването на енергия от възобновяеми източници

Приложено се изпраща на делегациите предложението за регламент на Съвета за определяне на рамка за ускоряване на внедряването на енергия от възобновяеми източници след постигането на политическо споразумение на заседанието на Съвета ТТЕ (енергетика) от 19 декември 2022 г.

Текстът в приложението подлежи на редакция от юрист-лингвистите.

Съветът взе решение да разреши използването на писмена процедура за приемането на посочения регламент.

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2022/... НА СЪВЕТА

от ...

**за определяне на рамка за ускоряване на внедряването на енергия от възобновяеми
източници**

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално
член 122, параграф 1 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) Агресивната война на Руската федерация срещу Украйна и безпрецедентното намаляване на доставките на природен газ от Руската федерация за държавите членки застрашават сигурността на доставките за Съюза и неговите държави членки. В същото време използването на доставките на газ като оръжие и манипулирането на пазарите от страна на Руската федерация чрез умишлено прекъсване на газовите потоци доведоха до рязко покачване на цените на енергията в Съюза, което не само застраши неговата икономика, но и сериозно подкопа сигурността на доставките. Бързото внедряване на възобновяеми енергийни източници може да спомогне за смекчаване на последиците от текущата енергийна криза, като бъде защита срещу действията на Русия. Енергията от възобновяеми източници може значително да допринесе за противодействие на използването на енергията като оръжие от страна на Русия чрез укрепване на сигурността на доставките на Съюза, намаляване на нестабилността на пазара и понижаване на цените на енергията.

- (2) През последните месеци действията на Русия допълнително влошиха положението на пазара, по-специално като увеличиха риска от пълно спиране на доставките на руски газ за Съюза в близко бъдеще, като това положение се отрази на сигурността на доставките за Съюза. Това рязко увеличи нестабилността на цените на енергията в Съюза и цените на газа и електроенергията достигнаха рекордно високи стойности през лятото, което доведе до нарастване на цените на дребно на електроенергията, което се очаква да продължи да обхваща постепенно повечето потребителски договори, увеличавайки тежестта за домакинствата и предприятията. Влошеното положение на енергийните пазари допринесе значително за общата инфлация в еврозоната, забавяйки икономическия растеж в целия Съюз. Посоченият риск ще продължи да съществува независимо от временното намаляване на цените на едро и ще бъде още по-актуален през следващата година, както беше признато в извънредното предложение на Комисията, придружаващо съобщението на Комисията от 18 октомври 2022 г., озаглавено „Извънредна енергийна ситуация — да се подготвим за нея, да закупуваме енергия и да защитим ЕС всички заедно“. Европейските енергийни дружества могат да бъдат изправени пред сериозни трудности при запълването на съоръженията за складиране на газ през следващата година, тъй като е много вероятно в Съюза да се получи по-малко или дори никакъв газ по тръбопроводите от Русия, имайки предвид настоящата политическа ситуация. В допълнение целта за 2023 г., определена в Регламент (ЕС) 2022/1032 на Европейския парламент и на Съвета¹, е да се запълнят 90 % от капацитета на Съюза за съхранение на газ в сравнение с 80 % за тази зима. Също така непредвидими събития, като саботаж по газопроводи и други рискове от нарушаване на сигурността на доставките, могат да създадат допълнително напрежение на газовите пазари. В допълнение перспективите за конкурентоспособност на европейските технологични отрасли за енергия от възобновяеми източници бяха отслабени от наскоро приетите политики в други региони на света, насочени към предоставяне на подкрепа и ускоряване на внедряването в голям мащаб на цели вериги за създаване на стойност в областта на технологиите за енергия от възобновяеми източници.

¹ Регламент (ЕС) 2022/1032 на Европейския парламент и на Съвета от 29 юни 2022 г. за изменение на регламенти (ЕС) 2017/1938 и (ЕО) № 715/2009 във връзка със съхранението на газ (ОВ L 173, 30.6.2022 г., стр. 17).

- (3) В този контекст и с цел борба срещу излагането на европейските потребители и предприятия на високи и нестабилни цени, предизвикващи икономически и социални трудности, с цел облекчаване на необходимото намаляване на търсенето на енергия чрез замяна на доставките на природен газ с енергия от възобновяеми източници и с цел повишаване на сигурността на доставките, Съюзът трябва да предприеме допълнителни незабавни и временни действия за ускоряване на внедряването на възобновяеми енергийни източници, по-специално чрез целенасочени мерки, които са в състояние да ускорят темпа на внедряване на възобновяеми енергийни източници в Съюза в краткосрочен план.
- (4) Посочените спешни мерки са избрани заради тяхното естество и потенциал да допринесат за намирането на решения на извънредната енергийна ситуация в краткосрочен план. По-специално няколко от мерките, предвидени в настоящия регламент, могат да бъдат приложени бързо от държавите членки, за да се рационализира процесът на издаване на разрешения, приложим за проекти за енергия от възобновяеми източници, без да се налагат обременяващи промени в техните национални процедури и правни системи и като се осигури ускоряване на внедряването на възобновяеми енергийни източници в краткосрочен план. Някои от тези мерки са от общ характер, като например въвеждането на оборима презумпция, че проектите за енергия от възобновяеми източници са от по-висш обществен интерес за целите на съответното законодателство в областта на околната среда, или въвеждането на пояснения относно обхвата на някои директиви в областта на околната среда, както и опростяването на рамката за издаване на разрешения за модернизиране на централи за енергия от възобновяеми източници чрез съсредоточаване върху въздействието, произтичащо от промените или разширенията, в сравнение с първоначалния проект. Други мерки са насочени към конкретни технологии, като значително по-краткото и по-бързо издаване на разрешения за оборудване за слънчева енергия за съществуващи конструкции. Целесъобразно е тези спешни мерки да бъдат приложени възможно най-бързо и да бъдат адаптирани при необходимост, за да се даде правилен отговор на настоящите предизвикателства.

- (5) Необходимо е да се въведат допълнителни спешни и целенасочени мерки, предназначени за конкретни технологии и видове проекти, които имат най-голям потенциал за бързо внедряване и незабавно въздействие върху целите за намаляване на нестабилността на цените и намаляване на търсенето на природен газ, без да се ограничава общото търсене на енергия. В допълнение към ускоряването на процесите на издаване на разрешения, във връзка с оборудването за слънчева енергия върху изкуствени конструкции е целесъобразно да се насърчава и ускорява внедряването на малки слънчеви инсталации, включително за потребителите на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници и за колективните потребители на собствена електрическа енергия, като например местните енергийни общности, тъй като това са вариантите, които са най-евтини, най-достъпни и имат най-малко въздействие върху околната среда или друг вид въздействие при бързото внедряване на нови инсталации за енергия от възобновяеми източници. Освен това тези проекти пряко подкрепят домакинствата и дружествата, които са изправени пред високи цени на енергията, и предпазват потребителите от нестабилност на цените. Модернизирането на централите за енергия от възобновяеми източници е вариант за бързо увеличаване на производството на енергия от възобновяеми източници с най-малко въздействие върху мрежовата инфраструктура и околната среда, включително в случая на онези технологии за производство на енергия от възобновяеми източници, като например вятърната енергия, за които процесите на издаване на разрешения обикновено са по-дълги. И накрая, термopомпите са пряка възобновяема алтернатива на котлите на природен газ и имат потенциала значително да намалят търсенето на природен газ по време на отоплителния сезон.
- (5a) Поради неотложната и извънредна ситуация в областта на енергетиката държавите членки следва да могат да въвеждат изключения от някои задължения за оценка, определени в законодателството на Съюза в областта на околната среда, за проекти за енергия от възобновяеми източници и за проекти за съхранение на енергия и проекти за електроенергийни мрежи, които са необходими за интегрирането на енергията от възобновяеми източници в електроенергийната система. Следва да бъдат изпълнени две условия обаче: проектът следва да бъде разположен в специална зона за енергия от възобновяеми източници или електроенергийна мрежа, като тази зона следва да е била подложена на стратегическа екологична оценка. Освен това следва да се приемат пропорционални смекчаващи мерки или, когато няма такива, компенсаторни мерки, за да се гарантира защитата на видовете.

- (6) Настоящият регламент следва да се прилага за процесите на издаване на разрешения, чиято начална дата попада в периода на прилагането му. С оглед на целта на настоящия регламент и извънредната ситуация и изключителния контекст при приемането му, по-специално като се има предвид фактът, че краткосрочното ускоряване на темпа на внедряване на възобновяеми енергийни източници в Съюза оправдава прилагането на разпоредбите на настоящия регламент към висящи процеси на издаване на разрешения, на държавите членки следва да се разреши да прилагат настоящия регламент или някои от неговите разпоредби по отношение на висящи процеси на издаване на разрешения, по които няма окончателно решение на съответния орган, при условие че прилагането на тези правила надлежно зачита вече съществуващите права на трети страни и техните оправдани правни очаквания. Следователно държавите членки следва да гарантират, че прилагането на настоящия регламент по отношение на висящите процеси за издаване на разрешения е пропорционално и защитава по подходящ начин правата и оправданите правни очаквания на всички заинтересовани страни.

- (7) Една от временните мерки се състои във въвеждането за целите на съответното законодателство на Съюза в областта на околната среда на оборима презумпция, че проектите за енергия от възобновяеми източници са от по-висш обществен интерес и обслужват общественото здраве и безопасност, освен когато има ясни доказателства, че посочените проекти имат значително неблагоприятно въздействие върху околната среда, което не може да бъде смекчено или компенсирано. Централите за енергия от възобновяеми източници, включително термопомпите и ветрогенераторите, са от решаващо значение за борбата с изменението на климата и замърсяването, намаляването на цените на енергията, намаляването на зависимостта на Съюза от изкопаемите горива и гарантирането на сигурността на доставките на Съюза. Презумпцията, че централите за енергия от възобновяеми източници, включително термопомпите, са от по-висш обществен интерес и обслужват общественото здраве и безопасност, би позволила на такива проекти да се възползват, когато е необходимо, от опростена оценка за специалните дерогации, предвидени в съответното законодателство на Съюза в областта на околната среда, с незабавно влизане в действие. Като се имат предвид техните национални особености, на държавите членки следва да се позволи да ограничат прилагането на тази презумпция до определени части от своята територия или до определени технологии или проекти. Държавите членки могат да обмислят въвеждането на тази презумпция в съответното си национално законодателство в областта на ландшафта.

- (8) Това отразява важната роля, която възобновяемата енергия може да играе за декарбонизацията на енергийната система на Съюза, предлагайки незабавни решения за замяна на енергията, произведена от изкопаеми горива, и спомагайки за справяне с влошеното положение на пазара. За да се премахнат затрудненията в процеса на издаване на разрешения и при експлоатацията на централи за енергия от възобновяеми източници, в процеса на планиране и издаване на разрешения следва да се дава приоритет на строителството и експлоатацията на централи за производство на енергия от възобновяеми източници и на развитието на свързаната с тях мрежова инфраструктура, когато се търси баланс между правните интереси в конкретния случай, най-малкото за проекти, за които е признато, че са от обществен интерес. Що се отнася до защитата на видовете, посоченият приоритет следва да се дава само ако и доколкото са предприети подходящи мерки за опазване на видовете, допринасящи за запазването или възстановяването на популациите до благоприятен природозащитен статус, и са предоставени достатъчно финансови ресурси, както и територии за тази цел.

- (9) Слънчевата енергия е ключов източник на енергия от възобновяеми източници, за да се сложи край на зависимостта на Съюза от руските изкопаеми горива, като същевременно се осъществи преходът към климатично неутрална икономика. Слънчевата фотоволтаична енергия, която е един от най-евтините налични източници на електроенергия, и технологиите за слънчева топлинна енергия, които осигуряват отопление от възобновяеми източници при ниски разходи за единица топлинна енергия, могат да бъдат разгърнати бързо и могат да бъдат от пряка полза за гражданите и предприятията. В този контекст, в съответствие със съобщението на Комисията от 18 май 2022 г., озаглавено „Стратегията на ЕС за слънчевата енергия“, ще бъде подкрепено развитието в Съюза на устойчива верига за създаване на стойност за промишлена слънчева енергия, включително чрез Алианса за слънчевата фотоволтаична промишленост, чието начало ще бъде поставено в края на 2022 г. Ускоряването и подобряването на процесите на издаване на разрешения за проекти за енергия от възобновяеми източници ще спомогне за увеличаването на производствения капацитет на Съюза за технологии за чиста енергия. Текущите обстоятелства и по-специално много голямата нестабилност на цените на енергията изискват незабавни действия, за да се осигурят значително по-бързи процеси на издаване на разрешения с цел значително ускоряване на темповете на монтиране на оборудване за слънчева енергия върху изкуствени конструкции, които в общия случай са по-малко сложни отколкото при наземния монтаж и които могат бързо да допринесат за смекчаване на последиците от настоящата енергийна криза, при положение че бъдат запазени стабилността, надеждността и безопасността на мрежата. Поради това за посочените инсталации следва да се ползват по-кратки процеси на издаване на разрешения в сравнение с други проекти за енергия от възобновяеми източници.

- (10) Максималният срок за процеса на издаване на разрешения за монтирането на оборудване за слънчева енергия и свързаните с него съвместно разположени съоръжения за съхранение и свързване към мрежата в съществуващи или бъдещи изкуствени конструкции, изградени за цели, различни от производството на слънчева енергия следва да е три месеца. За тези инсталации следва също така да се въведе специална дерогация от изискването за извършване на оценки на въздействието върху околната среда съгласно Директива 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета², като се има предвид, че няма вероятност те да породят опасения, свързани с конкуренция за използване на пространство или с въздействие върху околната среда. Инвестирането в малки децентрализирани инсталации за слънчева енергия, целящи превръщането в потребител на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници, е едно от най-ефикасните средства за потребителите на енергия да намалят сметките си за енергия и излагането си на нестабилността на цените. На държавите членки следва да се позволи да изключват определени зони или структури от обхвата на този по-кратък срок и тази дерогация, когато са налице определени основателни причини.

² Директива 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда (ОВ L 26, 28.1.2012 г., стр. 1).

- (11) Инсталациите за собствено потребление, включително онези за колективните потребители на собствена енергия, като например местни енергийни общности, също допринасят за намаляване на общото търсене на природен газ, за повишаване на устойчивостта на системата и за постигане на целите на Съюза в областта на енергията от възобновяеми източници. Инсталирането на оборудване за слънчева енергия с мощност под 50 kW, включително инсталации за потребители на собствена енергия, няма вероятност да окаже значително неблагоприятно въздействие върху околната среда или мрежата и не поражда опасения за безопасността. Освен това малките инсталации обикновено не се нуждаят от разширяване на капацитета в точката на присъединяване към мрежата. С оглед на непосредствените положителни последици от такива инсталации за потребителите и ограниченото въздействие върху околната среда, до което те могат да доведат, е целесъобразно да се рационализира допълнително процесът на издаване на разрешения, приложим за тях, при условие, че те не надвишават съществуващия капацитет на връзката с разпределителната мрежа, чрез въвеждане на концепцията за административно мълчаливо одобрение в съответните процеси на издаване на разрешения, за да се насърчи и ускори внедряването на тези инсталации и да може да се извлекат ползи от тях в краткосрочен план. На държавите членки следва да се позволи да прилагат праг, по-нисък от 50 kW, поради своите вътрешни ограничения, при условие че прагът остава по-висок от 10,8 kW. При всички случаи по време на едномесечния процес на издаване на разрешения съответните органи или субекти могат да отхвърлят получените заявления за такива инсталации по причини, свързани с безопасността, стабилността и надеждността на мрежата, като предоставят надлежно мотивиран отговор.

- (12) Модернизирането на съществуващите централи за енергия от възобновяеми източници има значителен потенциал за бързо увеличаване на производството на енергия от възобновяеми източници, което ще позволи да се намали потреблението на газ. Модернизирането дава възможност да се продължи използването на обекти със значителен потенциал за енергия от възобновяеми източници, което намалява необходимостта от определяне на нови площадки за проекти за енергия от възобновяеми източници. Модернизирането на ветрогенераторна централа чрез инсталиране на по-ефикасни турбини позволява да се запази или увеличи съществуващата мощност, но с по-малък брой, по-големи и по-ефикасни турбини. Наред с това при модернизирането се ползва съществуващата връзка към мрежата, има вероятно по-висока степен на приемане от страна на обществеността и се извличат ползи от познаване на въздействието върху околната среда.
- (13) Според извършените оценки между 2021 г. и 2025 г. края на нормалния си експлоатационен срок от 20 години ще достигнат мощности за вятърна енергия на сушата от 38 GW. Извеждането от експлоатация на тези мощности вместо модернизирането им би довело до значително намаляване на инсталираните понастоящем мощности за енергия от възобновяеми източници, което допълнително ще усложни положението на енергийния пазар. Незабавното опростяване и ускоряване на процесите на издаване на разрешения за модернизиране са от решаващо значение за поддържането и увеличаването на капацитета за енергия от възобновяеми източници в Съюза. За тази цел настоящият регламент въвежда допълнителни мерки за по-нататъшно рационализиране на процеса на издаване на разрешения, приложим за модернизирането на проекти за енергия от възобновяеми източници. По-специално максималният срок от шест месеца, приложим за процеса на издаване на разрешения за модернизиране на проекти за енергия от възобновяеми източници, следва да включва всички относими оценки на въздействието върху околната среда. Освен това, когато модернизирането на централа за енергия от възобновяеми източници или на свързаната мрежова инфраструктура, която е необходима за интегриране на възобновяемата енергия в електроенергийната система, подлежат на скрининг или на оценка на въздействието върху околната среда, скринингът или оценката следва да бъдат ограничени до оценка на потенциалните значителни въздействия, произтичащи от промяната или разширяването в сравнение с първоначалния проект.

- (14) За да се насърчи и ускори модернизирането на съществуващи централи за енергия от възобновяеми източници, следва незабавно да се въведе опростена процедура за свързване към мрежата, когато модернизирането води до ограничено увеличение на общата мощност в сравнение с първоначалния проект.
- (15) Когато се модернизира слънчева инсталация, повишаване на ефикасността и мощността може да се постигне, без да се увеличава заеманото пространство. По този начин модернизираната инсталация не би оказала различно въздействие върху околната среда в сравнение с първоначалната инсталация, при условие че използваното пространство не е увеличено при модернизацията и първоначално изискваните мерки за смекчаване на въздействието върху околната среда продължават да се спазват.
- (16) Технологията за термопомпи е ключова за производството на възобновяема енергия за отопление и охлаждане от енергия от заобикалящата среда, включително от пречиствателни станции за отпадъчни води и геотермална енергия. Термопомпите също така позволяват използването на отпадна топлина и студ. Бързото внедряване на термопомпи, чрез което да се оползотворят недостатъчно използваните възобновяеми енергийни източници, като енергията от околната среда, геотермалната енергия и отпадната топлина от промишления сектор и сектора на услугите, включително центровете за данни, дава възможност за замяна на котлите, използващи природен газ и други видове изкопаеми горива, с решение за отопление с енергия от възобновяеми източници, като същевременно се повишава и енергийната ефективност. Това ще ускори намаляването на използването на газ за отопление както в сградите, така и в промишлеността. За да се ускори монтирането и използването на термопомпи, е целесъобразно да се въведат целенасочени, по-кратки процеси на издаване на разрешения за такива инсталации, включително опростена процедура за присъединяването към електрическата мрежа на по-малки термопомпи, когато няма опасения във връзка с безопасността, не се налагат допълнителни работи за присъединяването към мрежата и няма техническа несъвместимост на компонентите на системата, освен ако такава процедура не се изисква съгласно националното законодателство. Благодарение на по-бързия и по-лесен монтаж на термопомпите, нарасналото използване на енергия от възобновяеми източници в сектора на отоплението, на който се пада почти половината от потреблението на енергия в Съюза, ще допринесе за сигурността на доставките и ще спомогне за справяне с по-трудна ситуация на пазара.

- (17) При прилагането на крайните срокове за монтиране на оборудване за слънчева енергия, за модернизиране на централи за енергия от възобновяеми източници и за внедряване на термопомпи, времето, през което централите, техните мрежови връзки и съответната необходима мрежова инфраструктура се изграждат или модернизират, не следва да се отчита като част от тези срокове, освен когато съвпада с други административни етапи от процеса на издаване на разрешения. Освен това времето, което се отнели административните етапи, необходими за извършването на значителни подобрения на мрежата, които се изискват за осигуряване на стабилността, надеждността и безопасността на мрежата, също не следва да се отчита като част от посочените срокове.
- (18) За да се улесни допълнително внедряването на енергия от възобновяеми източници, на държавите членки следва да се позволи да запазят възможността за допълнително съкращаване на сроковете на процеса на издаване на разрешения.
- (19) Разпоредбите на Конвенцията на Икономическата комисия за Европа на Организацията на обединените нации (ИКЕ на ООН) за достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда („Конвенцията от Орхус“), отнасящи се до достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземане на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда, и по-специално задълженията на държавите членки във връзка с участието на обществеността и с достъпа до правосъдие, продължават да се прилагат.

- (20) Принципът на енергийна солидарност е общ принцип съгласно правото на Съюза, както бе посочено от Съда на Европейския съюз в решението му от 15 юли 2021 г. по дело C-848/19 P³, Германия срещу Полша, и се прилага за всички държави членки. При изпълнението на принципа на енергийна солидарност настоящият регламент дава възможност за трансгранично разпределение на ефекта от по-бързото внедряване на проекти за енергия от възобновяеми източници. Мерките, съдържащи се в настоящия регламент са насочени към инсталации за енергия от възобновяеми източници във всички държави членки и обхващат широк кръг проекти, включително за съществуващи конструкции, нови инсталации с оборудване за слънчева енергия и модернизиране на съществуващи инсталации. Като се има предвид степента на интеграция на енергийните пазари на Съюза, всяко разширяване на внедряването на енергия от възобновяеми източници в дадена държава членка следва да бъде също така от полза за другите държави членки от гледна точка на сигурност на доставките и по-ниски цени. То следва да спомага за трансграничния пренос на електроенергия от възобновяеми източници към местата, където е тя най-необходима, и да гарантира, че електроенергия от възобновяеми източници, произведена на ниски цени, се изнася в държави членки, в които производството на електроенергия е по-скъпо. В допълнение новоинсталираните мощности за енергия от възобновяеми източници в държавите членки ще окажат въздействие върху общото намаляване на търсенето на газ в целия Съюз.

³ Решение на Съда от 15 юли 2021 г., Германия/Полша, дело C-848/19 P, ECLI:EU:C:2021:598.

- (21) По силата на член 122, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз Съветът, по предложение на Комисията и в дух на солидарност между държавите членки, може да вземе решение относно мерките, съобразени с икономическата ситуация, и по-конкретно ако възникнат сериозни затруднения при снабдяването с определени продукти, по-специално в областта на енергетиката. С оглед на последните събития и неотдавнашните действия на Русия високият риск от пълно спиране на доставките на руски газ, в съчетание с несигурните перспективи за алтернативи, представлява значителна заплаха от прекъсване на енергийните доставки, по-нататъшно повишаване на цените на енергията и последващ натиск върху икономиката на Съюза. Поради това са необходими спешни действия.
- (22) Като се вземат предвид мащабът на енергийната криза, степента на нейното социално, икономическо и финансово въздействие и необходимостта от предприемане на действия във възможно най-кратък срок, настоящият регламент следва да влезе в сила по спешност в деня след публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз. Действието му е ограничено до 18 месеца, с клауза за извършване на преглед, за да може Комисията да предложи удължаване на действието му, ако е необходимо.
- (23) Доколкото целите на настоящия регламент не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а могат да бъдат постигнати по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тези цели,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1
Предмет и обхват

С настоящия регламент се установяват временни правила от извънреден характер за ускоряване на процеса на издаване на разрешения, приложим за производството на енергия от възобновяеми източници, като се обръща специално внимание на конкретни технологии или видове проекти за енергия от възобновяеми източници, които могат да постигнат ускоряване в кратки срокове на темпа на внедряване на възобновяеми енергийни източници в Съюза.

Настоящият регламент се прилага за всички процеси на издаване на разрешения, чиято начална дата попада в срока на неговото прилагане, и не засяга националните разпоредби, установяващи по-кратки срокове от предвидените в членове 4, 5 и 6.

Държавите членки могат да прилагат настоящия регламент и по отношение на висящи процеси на издаване на разрешения, по които няма окончателно решение преди ... (ОВ: моля, въведете датата на влизане в сила на настоящия регламент), при условие че това съкращава процеса на издаване на разрешения и че вече съществуващите законни права на трети страни се запазват.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат определенията, съдържащи се в член 2 от Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета⁴. Наред с това се прилагат следните определения:

- (1) „процес на издаване на разрешения“ означава процесът:
- а) обхващащ всички издавани относими административни разрешения за строеж, модернизиране и експлоатация на централи за производство на енергия от възобновяеми източници, включително термопомпи, съвместно разположени съоръжения за съхранение на енергия, както и активите, необходими за тяхното свързване към мрежата, включително разрешения за свързване към мрежата и оценки на въздействието върху околната среда, когато такива се изискват; и
 - б) включващ всички административни етапи от потвърждаването от съответния орган на получаването на пълното заявление до уведомлението от съответния орган за окончателното решение относно резултата от процеса;
- (2) „оборудване за слънчева енергия“ означава оборудване, което преобразува слънчевата енергия в топлинна или електрическа енергия, включително слънчево топлинно и слънчево фотоволтаично оборудване.

⁴ Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 82).

Член 3

По-висш обществен интерес

1. По отношение на проектирането, изграждането и експлоатацията на централи и съоръжения за производство на енергия от възобновяеми източници и тяхното свързване към мрежата, самата свързана с тях мрежа, както и съоръженията за съхранение на енергия, се приема, че те са от по-висш обществен интерес и че обслужват общественото здраве и безопасност, когато се извършва преценка на правните интереси в отделните случаи за целите на член 6, параграф 4 и член 16, параграф 1, буква в) от Директива 92/43/ЕИО на Съвета⁵, член 4, параграф 7 от Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁶ и член 9, параграф 1, буква а) от Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁷.
- Държавите членки могат да ограничат прилагането на посочените разпоредби до определени части от своята територия, както и до определени видове технологии или до проекти с определени технически характеристики в съответствие с приоритетите, определени в техните интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата.

⁵ Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7).

⁶ Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 г. за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите (ОВ L 327, 22.12.2000 г., стр.1).

⁷ Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно опазването на дивите птици (ОВ L 20, 26.1.2010 г., стр. 7).

2. Държавите членки гарантират, най-малко за проектите, които са признати за проекти от по-висш обществен интерес, че когато се извършва преценка на правните интереси в отделните случаи, при планирането и в процеса на издаване на разрешения се дава приоритет на изграждането и експлоатацията на централи и инсталации за производството на енергия от възобновяеми източници и на свързаното с тях развитие на мрежовата инфраструктура. Що се отнася до защитата на видовете, предходното изречение се прилага само ако и доколкото са предприети подходящи мерки за опазване на видовете, допринасящи за запазването или възстановяването на популациите до благоприятен природозащитен статус, и са предоставени достатъчно финансови ресурси, както и територии за тази цел.

Член 4

Ускоряване на процеса на издаване на разрешения за инсталиране на оборудване за слънчева енергия

1. Процесът на издаване на разрешения за инсталирането на оборудване за слънчева енергия и на съвместно разположени съоръжения за съхранение на енергия, включително интегрирани в сградите инсталации за слънчева енергия и покривно оборудване за слънчева енергия, в съществуващи или бъдещи изкуствени конструкции, с изключение на изкуствени водни площи, не превишава три месеца, при условие че основното предназначение на тези конструкции не е производството на слънчева енергия. Чрез дерогация от член 4, параграф 2 от Директива 2011/92/ЕС и от приложение II, точка 3, букви а) и б), разглеждани самостоятелно или във връзка с точка 13, буква а) от приложение II към същата директива, такива инсталации с оборудване за слънчева енергия се освобождават от изискването, ако е приложимо, за тях да се извършва определяне дали проектът изисква оценка на въздействието върху околната среда или от изискването за извършване на специална оценка на въздействието върху околната среда.

2. Държавите членки могат да изключат определени райони или структури от разпоредбите на параграф 1 по причини, свързани с опазването на културното или историческото наследство, или по причини, свързани с интересите на националната отбрана или безопасността.
3. За процеса на издаване на разрешения за монтирането на оборудване за слънчева енергия, включително за потребители на собствена енергия от възобновяеми източници с мощност 50 kW или по-малко, липсата на отговор от страна на съответните органи или субекти в срок от един месец след подаването на заявлението означава, че разрешението се счита за издадено, при условие че мощността на оборудването за слънчева енергия не надвишава съществуващия капацитет на връзката с разпределителната мрежа.
4. Когато прилагането на прага за мощността, посочен в параграф 3 от настоящия член, води до значителна административна тежест или ограничения за експлоатацията на електроенергийната мрежа, държавите членки могат да прилагат по-нисък праг, при условие че той остава над 10,8 kW.
5. Всички решения, произтичащи от процесите на издаване на разрешения, посочени в параграф 1 от настоящия член, се оповестяват публично в съответствие с действащите задължения.

Член 5

Модернизиране на централи за енергия от възобновяеми източници

1. Продължителността на процеса на издаване на разрешения за модернизирането на проекти, включително разрешенията, свързани с модернизирането на активите, необходими за свързването им към мрежата, когато модернизирането води до увеличаване на мощността, не превишава шест месеца, включително с оценките на въздействието върху околната среда, когато такива се изискват от съответното законодателство.

2. Когато модернизирането не води до увеличаване на мощността на централата за енергия от възобновяеми източници с над 15 % и без да се засяга необходимостта от оценка на потенциалните въздействия върху околната среда съгласно параграф 3 от настоящия член, издаването на разрешение за свързване към преносната или разпределителната мрежа става в срок от три месеца след подаването на заявление до съответния субект, освен ако са налице основателни опасения за безопасността или техническа несъвместимост с компонентите на системата.
3. Когато за модернизирането на централа за енергия от възобновяеми източници или на свързаната с нея мрежова инфраструктура, необходима за интегриране на енергията от възобновяеми източници в електроенергийната система, се изисква определяне дали проектът трябва да премине процедура за оценка на въздействието върху околната среда или се изисква оценка на въздействието върху околната среда съгласно член 4 от Директива 2011/92/ЕС, това предварително определяне и/или тази оценка на въздействието върху околната среда се ограничават до потенциалните значителни въздействия, произтичащи от промяната или разширяването в сравнение с първоначалния проект.
4. Когато модернизирането на слънчеви инсталации не води до използването на допълнително пространство и е в съответствие с приложимите мерки за смекчаване на последиците за околната среда, въведени за първоначалната инсталация, проектът се освобождава от изискването, ако е приложимо, да бъде предмет на определяне дали за него се изисква оценка на въздействието върху околната среда съгласно член 4 от Директива 2011/92/ЕС.
5. Всички решения, произтичащи от процесите на издаване на разрешения, посочени в параграфи 1 и 2 от настоящия член, се оповестяват публично в съответствие с действащите задължения.

Член 5а

Ускоряване на процеса на издаване на разрешения за проекти за енергия от възобновяеми източници и за свързаната с тях мрежова инфраструктура, която е необходима за интегрирането на енергията от възобновяеми източници в системата

Държавите членки могат да освободят проектите за енергия от възобновяеми източници, проектите за съхранение на енергия и проектите за електроенергийни мрежи, които са необходими за интегрирането на енергията от възобновяеми източници в електроенергийната система, от оценката на въздействието върху околната среда съгласно член 2, параграф 1 от Директива 2011/92/ЕС и оценките за опазване на видовете съгласно член 12, параграф 1 от Директива 92/43/ЕИО, както и член 5 от Директива 2009/147/ЕО, при условие че проектът е разположен в специална зона за енергия от възобновяеми източници или електроенергийна мрежа за съответната мрежова инфраструктура, която е необходима за интегриране на енергията от възобновяеми източници в електроенергийната система, ако държавите членки са определили такава, и че зоната е била или е подложена на стратегическа екологична оценка в съответствие с Директива 2001/42. Компетентният орган гарантира, че въз основа на съществуващите данни се прилагат подходящи и пропорционални смекчаващи мерки, за да се осигури съответствие с член 12, параграф 1 от Директива 92/43/ЕИО и член 5 от Директива 2009/147/ЕО, или, ако такива не са налични, операторът заплаща парична компенсация за програми за опазване на видовете, които осигуряват или подобряват природозащитния статус на засегнатите видове.

Член 6

Ускоряване на внедряването на термопомпи

1. Процесът на издаване на разрешения за инсталиране на термопомпи с електрическа мощност под 50 MW не надвишава един месец, а в случай на геотермални термопомпи този процес не надвишава три месеца.
2. Освен ако са налице основателни опасения за безопасността, или се налагат допълнителни работи за свързване към мрежата, или е налице техническа несъвместимост на компонентите на системата, свързването към преносната или разпределителната мрежа се разрешава след уведомяване на съответния субект за:
 - а) термопомпи с електрическа мощност до 12 kW; и
 - б) термопомпи, инсталирани от потребител на собствена енергия от възобновяеми източници, с електрическа мощност до 50 kW, при условие че мощността на инсталацията за производство на електроенергия от възобновяеми източници на потребителя на собствена електроенергия от възобновяеми източници възлиза най-малко на 60 % от мощността на термопомпата.
3. Държавите членки могат да изключат определени райони или структури от разпоредбите на настоящия член по причини, свързани с опазването на културното или историческото наследство, или по причини, свързани с интересите на националната отбрана или безопасността.
4. Всички решения, произтичащи от процесите на издаване на разрешения, посочени в параграфи 1 и 2 от настоящия член, се оповестяват публично в съответствие с действащите задължения.

Член 7

Срокове за процеса на издаване на разрешения за монтиране на оборудване за слънчева енергия, модернизиране на централи за енергия от възобновяеми източници и за внедряване на термопомпи

При прилагането на сроковете, посочени в членове 4, 5 и 6, следното време не се отчита като част от тези срокове, освен когато съвпада с други административни етапи на процеса на издаване на разрешения:

- а) времето, през което се изграждат или модернизират централите, техните мрежови връзки и, с оглед на осигуряване на стабилността, надеждността и безопасността на мрежата — съответната необходима мрежова инфраструктура; и
- б) времето, което се отнели административните етапи, необходими за извършването на значителни подобрения на мрежата, които се изискват за осигуряване на стабилността, надеждността и безопасността на мрежата.

Член 8

Преглед

До 31 декември 2023 г. Комисията извършва преглед на настоящия регламент с оглед на развитието на ситуацията със сигурността на доставките и цените на енергията и необходимостта от допълнително ускоряване на внедряването на енергията от възобновяеми източници. Тя представя на Съвета доклад за основните констатации от този преглед. Комисията може въз основа на този доклад да предложи удължаване на срока на действие на настоящия регламент.

Член 9

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Прилага се за срок от 18 месеца от влизането му в сила.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в ... на

За Съвета

Председател
